

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Romaniasiain neuvottelukunta

TOIMINTAKERTOMUS SYKSY 2021

Romaniasiain neuvottelukunta (RONK) syyskauden työt käynnistyivät heinäkuun kolmannella viikolla pääsihteerin palatessa lomiltaan. Korona määritteli edelleen koko syksyn fyysisten kanssakäymisten määrän ja työtavat.

Vuoden 2021 aikana kokoustiin kaikkien tahojen kanssa sähköisesti, etäältä, pääasiallisesti Teamsin välityksellä. Yhteydenpito romaniväestön ja muiden tahojen kanssa on ollut säännöllistä ja aktiivista. Fyysisten tapaamisten puuttumisen myötä yhteydenottamisen kynnyks on selkeästi madaltanut ja palaverien järjestäminen eri tahojen kanssa lyhyelläkin varoitusaikalla on ollut helppoa ja toimivaa.

Romaniväestöä kutsuttiin säännöllisesti mukaan RONK:n työhön yhdessä työstämään lausuntoja ja kannanottoja. Osallisuus ja osallistuminen omiin asioihin vaikuttamiseen onnistui hyvin syksyn aikana.

Syksyn kantavana teemana olivat Suomen romanipolitiikka ja osallisuus. Syksyllä käynnistettiin Romanipoliittisen ohjelman ROMPO2 (2018-2022) loppuraportin aineiston keruu sekä uuden ohjelman vuosille 2023-2030 'ROMPO3 tulevaisuuden muistelu' työpajat, joiden järjestelyistä päävastuu oli THL:llä. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 100 henkilöä.

RONK, Työvaliokunta, LIEPO kokoukset syksyllä

Ronkin sekä työvaliokunnan kokouksia, kumpiakin, pidettiin kaksi syksyn aikana.

Liepon (AVI, STM + THL/ROMPO) kokouksia pidettiin 9, näiden lisäksi pidettiin useita sekä sähköisiä- että puhelinpalavereita eri kokoonpanoilla tarpeen mukaan.

Nostoja syksyiltä 2021

- **Tulevaisuuden muistelu –työryhmät**

Osana ROMPO3:n valmistelua järjestettiin syksyllä 2021 neljä eriteemaista työryhmää. Työryhmien avulla kuultiin romaniväestön, viranomaisten ja romanityön parissa toimivien henkilöiden näkemyksiä ohjelmaan nostettavista aiheista.

Työryhmät olivat avoimia kaikille kohderyhmään kuuluville, ja niiden aiheita olivat:

Lapset ja nuoret
Perheet ja työikäiset
Vanheneva romaniväestö
Romanitoimijat, järjestöt ja viranomaistoimijat

- **Kuulemisia, lausuntoja, näkemyksiä, tapaamisia, kumppanuuksia**

Olimme mukana monissa kuulemisissa, annoimme lausuntoja ja näkökulmia romaneita koskevissa asioissa, esimerkiksi seuraavista aiheista:

Tasa-arvo

Kuuleminen: Valtioneuvoston Tasa-arvopoliittinen selonteko

Kommentointi: Valtioneuvoston Tasa-arvopoliittinen selonteko
Pääsihteerin Blogi: [Nytkis ry:n vieraskynäsarjassa](#)

Romanikieli (UM)

UM:lle näkemystä 'Romanikielen lautakunnan esitykseen, jonka mukaan romanikielelle tulisi antaa Suomessa nykyistä vahvempi vähemmistökielen asemasta

Romanikielen elvytysohjelma (OPH)

Kuulemistilaisuus

Kielipoliittinen ohjelma (OM)

Kuulemistilaisuus

Romaniasiat rasismien vastaisessa toimintaohjelmassa (OM)

Aineeton kulttuuriperintö (Museovirasto)

Työpaja
Unescolle raporttia

Kulttuuriperintöstrategia (OKM)

Lapsiasiavaltuutetun ja erikoisuunnittelijan tapaaminen (LAPS)

Lapsistrategian osallisuuskampanja

Olen Antirasisti –kampanjan ensimmäinen osa, kumppanina (YVV, OM)

Euroopan kielten päivä

Neuvottelukuntien päivä (LSAVI)

Ohjausryhmiä, jäsenyyksiä työryhmissä, yhteistyötä, tutustumiskäyntejä

Romano Missio ry Elämää sukupolvien takaa -hankkeen ohjausryhmä
Suomen Romaniyhdistys ry Sastipe tukke - terveyttä sinulle -hanke esittely /Naistenpäivä
Suomen Romanifoorumi Media uutiset

THL MONET Romaniasoiden kumppaniraati
THL Turvakotien saavutettavuus romaninaisille

DIAK Romaniperhetyön hankkeen suunnittelu
DIAK Romako-hanke

HDL Euroopan liikkuvan romaniväestön asioissa

OM, STM Sateenkaariyhteistyöverkosto

OM Rasismien ja syrjinnän torjunnan sekä hyvien väestösuhteiden toimintaohjelma -> 2023 (pääsihteeri työryhmän jäsen)

OM Syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmä – > 2022 (Ronk vpj jäsen, pääsihteeri vj)

STM Lapsistrategian osallisuuskampanjan raadin jäsen

Euroopan neuvosto ADI-ROM asiantuntijaryhmä (pääsihteeri Suomen edustaja)

Euroopan komissio EU romaniasiat (pääsihteeri NRCP, kansallinen yhteyshenkilö)

OPH, STM/RONK Itsenäisyyspäivänä seppelien lasku Hietaniemen hautausmaalla

Kansainväliset asiat

Olemme valtionhallinnossamme osana isompaa eurooppalaista kokonaisuutta, jossa käsitellään koko Euroopan romanien ja vähemmistöjen yhdenvertaisuutta, osallisuutta, syrjintää koskevia teemoja ja muita yhteisiä aiheita (koulutus, työllisyys, asuminen, perusoikeudet, ihmisoikeudet). Ne ovat tärkeitä asioita hallinnon, järjestökentän, romaninaisten ja –nuorten näkökulmista ja myös siksi, että vaihdamme kokemuksia ja tietoa keskenämme.

Syksyn 2021 aikana olimme romanasioissa mukana usean kansainvälisen organisaation kutsumana ja pyynnöstä, kokouksissa, raportoina ja kyselyiden vastaajina.

- **Syksyllä 2021 meillä oli mm. näitä kansainvälisiä kokouksia, tapaamisia**
(verkossa ellei toisin mainita)

Kokous: 3rd Preparatory meeting of the 8th International Roma Women's Conference, ohjelman kommentointi, Euroopan neuvosto

Kokous: Preparatory meeting for onsite visit in Sarajevo 'Legislation and policies and related to begging with a special focus on children', Euroopan neuvosto

Kokous: European Platform for Roma Inclusion, Euroopan unioni

Temaattinen vierailu: ADI-ROM Thematic visit on Legislation and policies and related to begging with a special focus on children hosted by Bosnia and Herzegovina, Euroopan neuvosto, Sarajevossa (paikan päällä), Suomesta vierailuun osallistui kaksi henkilöä myös Helsingin Diakonissalaitokselta.

Vierailijat STM:ssä paikan päällä: RONKin ja Suomen romanipolitiikan esittely vierailijoille (Ukrainasta 2, Moldovasta 1, Helsingin Diakonissalaitokselta 2)

Vierailija STM:ssä paikan päällä: YK:n iäkkäiden henkilöiden oikeuksista vastaava erityisraportointi Claudia Mahlerin tapaaminen, mukana Suomen Romaniyhdistys ry

Kokous: 4th ADI-ROM meeting, Budapest

Kokous: 6th Roma Working Party Team meeting (FRA, Euroopan unionin Perusoikeusvirasto)

Konferenssi: 8th International Roma Women's Conference, Strasbourg, Ranska (paikan päällä)

Henkilöstö

Janette Grönfors erityisasiantuntija, vs. pääsihteeri, NRCP (kansallinen romaniyhdistys EU)
Emmi Alatalo, RONK, VANE ja ETENE yhteinen assistentti (2021)

Media ja viestintä

Romanasiaain neuvottelukunnan viestinnästä vastaa kokonaisuudessaan pääsihteeri.

RONKin työssä viestintä ja media on korostunut syksynkin työssä, sillä kaikki kokoukset ja yhteiskeskustelut sekä työpajat on pidetty Teams –alustalla.

Jäsenistön ja verkoston informoiminen on osa näkyvää ja osallistavaa romanasiaain neuvottelukunnan työtä. Säännöllisesti sähköpostein lähetetyillä uutiskoosteilla on tavoitettu kaikki Suomessa toimivat romanijärjestöt sekä verkostot toimijoineen laajasti sellaisella tiheydellä, kun se on ollut tärkeätä ja välttämätöntä pääosin kotimaan asioiden osalta, mutta myös kansainvälisiin asioihin liittyen osittain suomeksi käännettynä.

Valtakunnallisen median kanssa (printti, verkko, radio, televisio ja sosiaalinen media) on tehty yhteistyötä sen mukaan, kun sitä on meiltä pyydetty. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti myös romanimedian kanssa.

Romaniasiain neuvottelukunnan tiedotussivut <https://romani.fi> sivuston sisällön tuottaminen ja editointi on pääsihteerin vastuulla kuten myös kaikki RONKin sosiaalisen median alustat. **romani.fi – sivustolla julkaistiin syksyn 2021 aikana 22 uutista.**

Romaniasiain neuvottelukunnalla on sosiaalisen median alustoja kolme käytössään.

Twitter: @ronkstm (seuraajia: 1055 tiliä)

LinkedIn: STM/Romaniasiain neuvottelukunta RONK (seuraajia: 57)

Instagram: @romaniasiain_neuvottelukunta (seuraajia: 729 tiliä)